

Преди две години Европейската комисия стартира процедура срещу България за неприлагане на европейската Директива за оценка и управление на риска от наводнения 2007/60/ЕЕС. През 2012 година за пореден път става ясно, че мерките за борба с наводненията практикувани последните 60 години се оказват не само неефективни, но и опасни.

Коалицията от неправителствени организации и граждански групи "За да остане природа в България" призовава правителството да вземе спешни мерки и да направи внимателен прочит на новите мерки, които се прилагат в Европа. Те са насочени към

предотвратяване на големите, не само на малките наводнения на принципа: "повече място за реките - повече сигурност за хората" и избягване на щетите, които са истинският проблем от наводненията.

Коалицията „За да остане природа в България“ предлага 5 мерки срещу щетите от наводнения - контролирани наводнения, възстановяване на речните корита и прилежащите влажни зони, премахване на рискови хидротехнически съоръжения (язовири, баражи, ВЕЦ и др.), забрана за строителство в заливните тераси на реките, възстановяване на естествените гори.

Ето и някои грешки, които се допускат при сегашната политика за борба с наводненията и мерките, които могат да се вземат за тяхното предотвратяване:

1. В момента реките са обградени от близко разположени диги, които да не позволяват наводняване на околните терени. Това не дава възможност реките да се разливат там, където не предизвикват щети - в крайречните ливади, мочурища и блата. При по-сериозни бедствия, обаче, реките наводняват населените места.

Какво може да се направи: Контролираните наводнения ще поемат високите води и ще предотвратят наводненията надолу по течението в населените места. Дигите трябва да са в изрядно състояние около населените места, но биха могли да бъдат премахвани между реката и влажните зони или премествани на по-голямо разстояние от реката.

2. В момента всички равнинни реки са коригирани, а крайречната растителност – изсечена, за да се подобри „пропускливостта на речното корито“. Така се увеличава скоростта на водата, което увеличава и нейната разрушителна сила. Т.е. проблемът не само се пренася по-надолу, но и значително се увеличава разрушителният му ефект.

Какво може да се направи: Възстановяване на старите речни корита и крайречната растителност, което да намалява скоростта на течението.

3. Досега се създаваха язовири, които да поемат високите води. Но язовирите са особено опасни, защото зависят от човешки фактори. Безстопанствеността и неправилното управление на язовирите предизвиква огромни щети и дори смъртни случаи.

Какво може да се направи: Изясняване собствеността на всички язовири, премахване на рисковите язовири и други рискови хидротехнически съоръжения.

4. Досега се строеше в заливните тераси на реките, смятайки се, че те са сигурни и че "зад дигата няма проблеми". Но рано или късно реката намира своя път до терените, които някога са ѝ принадлежали.

Какво може да се направи: Създаване на карта на риска от наводнения и забрана на строителството в речните корита.

5. Обезлесяване на водосборните райони в резултат на прекомерни сечи, пожари и т.н. или залесяване с неподходящи видове. Но обезлесените терени и нарушените гори много по-бързо пропускат водата в реките след валежи и снеготопене.

Какво може да се направи: Опазване и възстановяване на естествените гори във водосборните басейни на реките, които не само намаляват повърхностния воден отток, който предизвиква наводнения, но и осигуряват значителни количества вода, даже и в периоди на суша, които ще са по-чести и продължителни в резултат на климатичните промени.